

Võsatõrje teeb head

Võsast puhastatud metsas kasvavad puud paremini ja kraavides pääseb vesi liikuma.

Peale selle on mets, kust võsa võetud, palju ilusam. Võsa ennast on Eestis hakanud üha rohkem kasutama hakketootjad.

Praegu on võsahakke hind veel nii madal, et katab enam-vähem ära ülestõttamis- ja veokulud. See tähendab, et ekstra võsa eest omanikule ei maksta. Küll aga on võimalus saada sihid, kraavid või mets puhtaks.

Ühe võsalõikaja, firma Simatron juht Tarmo Vaalmäe ütles, et enamasti tegetsevad nad riigimetsas, kuid juba on hakanud teenust tellima ka suuremad metsaomanikud.

“Suurem osa omanikest ütleb veel, et las mets olla, oma küttepuid saan ma siit ükskord nagunii kätte. Aga mõni lepik võib selleks ajaks olla juba pikali kukkunud,” lausus Tarmo Vaalmäe.

Kui omanik ise võsa lõikab ja kokku kogub, on võimalik firmalt Raja KT, mis on Simatroni emafirma, saada 45–70 kr hakkekandi eest. Tasu oleneb tarnekooha kaugusest ja materjalist. Mida rohkem selles on puidumassi ja mida paremat hakkefraktsiooni materjal annab, seda kõrgem hind.

Kui omanik materjali ise ära hakib, lisandub Raja KT hinnale 30 kr/kant.

Kui üldse võsakaup mõttes on, tasub enne hakkefirmaga konsulteerida, kas kogused on nii suured, et firma tuleb lõikama, või oleks kasulikum seda omanikul endal teha, et siis naabritega koostöös võsa hakkefirmale maha müüa.

RMKs valminud uuringu “Puiduliste kütuste kasutamine soojatootmises” järgi on võsapuit üldiselt meil veel kasutamata energiaressurss. Eesti võsapuidu tagavaraks on hinnatud 15 mln tihumeetrit. Taastuveneeriteetika nõukogu hinnangul saaks aastas raiuda vähemalt 0,7 mln tm ehk 1,3 TWh energiasäästusega võsapuitu.

Eesti puiduliste kütuste maksimaalseks ressursiks on hinnatud 14,89 TWh. Eriti just uute elektri ja soojuse koostootmisjaamade valmimisega seoses on päeva-

VIIO AITSAM

“Palgipuud on maha võetud, aga leparupsik on kasvama jäetud. Kui ütlen, et las ma võtan sul selle rupsiku maha, ütleb omanik, et las ta olla. Aga kui võsa siit kuuskede vahelt ära võtta, hakkavad ka kuused paremini kasvama,” kommenteeris Tarmo Vaalmäe.

“Täielik võpsik, kust metsaomanik midagi korralikku ei saa. Nii tihedast leparvõsast ei saa halupuitugi ja ka kased ei saa korralikult kasvada,” rääkis Tarmo Vaalmäe.

korral nende kasutamine. “Küsimus on, millisel määral neid, eriti raiejätmeid ja võsa, kasutada saaks ja kuidas selle kasutamiseni jõuda,” märgib uuring.

Kasutusvõimalusi laiendab uute koostootmisjaamade kaasaegne sisseseade, mis võimaldab põletada mitmeke-

sist hakkefraktsiooni, kartmata katelde ummistust ja šlaki teket, mis on praegu peenema või koore- ja okkarohke fraktsiooni puhul vanemate katlamajade probleem.